

ILMANKOS?

www.ilmankos.fi

Vipuvoimaa
EU:lta

eko**KUMPPANIT**

SÄHKÖLAITOS

TAMPEREEN
VESI

Tampereen
joukkoliikenne

TAMPEREEN
SÄHKÖOY

KANGASALA

Lempäälän
kunta

Nokian
kaupunki

Pirkkalan
kunta

Tampereen
kaupunki

Ylöjärven
kaupunki

Tampereen seudun ILMANKOS

Projektin lähtökohdat:

- Ilmastovastuullinen arki ja yhteisöllisyys
- Toteutus 2009-2012
- Toteuttajana Ekokumppanit Oy

- Rahoittajat ja yhteistyökumppanit:
EAKR, Pirkanmaan liitto,
Tampere ja seudun kunnat
Pirkanmaan Jätehuolto Oy
Tampereen Sähkölaitos Oy

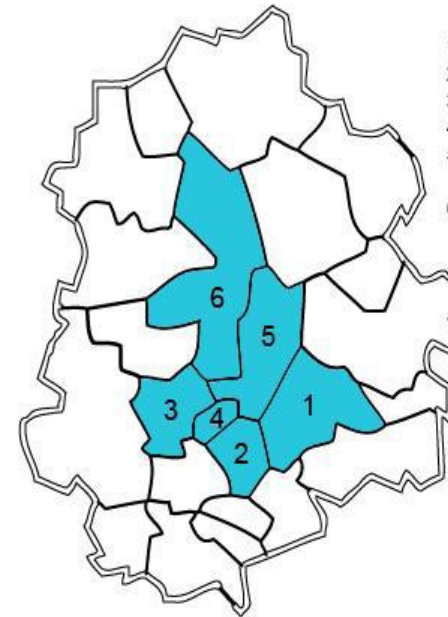
Projektin tavoitteet

- Yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistaminen, uudenlaisen yhteistoiminnan syntyminen
- Ilmastotietoisuuden lisääminen ja päästöjen väheneminen
- Maahanmuuttajien integrointi osaksi paikallisia yhteisöjä

- Toimintatapojen ja mallien juurruttaminen
  - à Tapahtumakonseptit muiden käyttöön, esim. työväenopistot
  - à Ilmastosuunnistuspaketti kouluille ja muille toimijoille
  - à Kasvisruokaa kotitaloustunneille –työpajat kotitalousopettajille
  - à Vuokratalojen asukasaktiivien ilmasto-opastus
  - à Ilmastoperheet –mallin levittäminen muualle Suomeen

Kohdealueet ja -ryhmät

- Mukaan arjen yhteisöihin ja toimintaan, sosiaaliset verkostot
- Taloyhtiöt, vuokratalojen asukkaat, asukasyhdistykset, harrastusyhteisöt, kansalaisjärjestöt, koulut, vanhempainyhdistykset, seurakunnat, isännöitsijät ja huoltotilat, naapurustot..
- Toiminnan suunnittelu yhdessä asukkaiden kanssa → asukkaat toimijoina, ei passiivisena tiedon/valistuksen kohteena
- Yhteistyö kuntien kanssa: toiminnan jatkuvuus ja edellytysten luominen ilmastotoille
- Projekti osa seudun ilmastopolitiikan toteuttamista

1. Kangasalla Nattari
2. Lempäälässä keskusta-alue
3. Nokialla Myllyhaka-Kankaantaka
4. Pirkkalassa Naistenmatka-Kyösti ja lähialue
5. Tampereella Lentävänniemi ja Kaukajärvi-Annala
6. Ylöjärvellä Soppeenmäki-Kirkonseutu

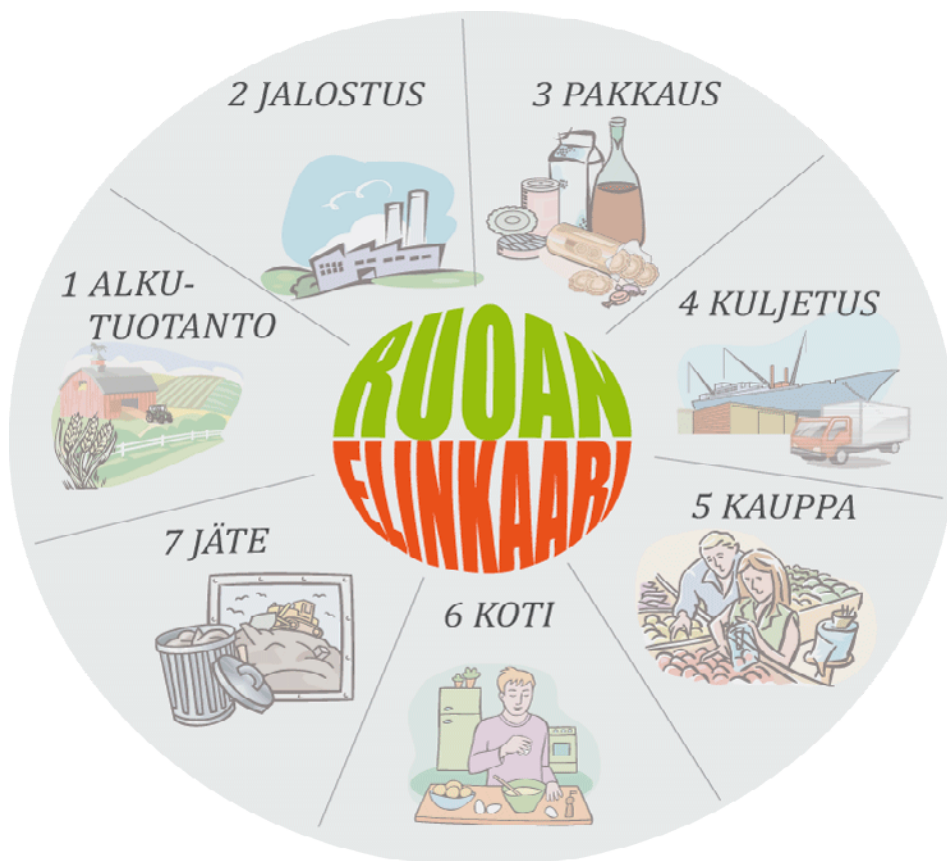
Ruoka ja ilmastonmuutos

- Ilmastopäästöt noin 20 prosenttia kuluttajan hiilijalanjäljestä
- Ruoka projektin teemana asumisen, liikkumisen ja kuluttamisen ohella
- Kasvisruokavalio à vähentää 6 % hiilijalanjälkeä
- Vuotuisen lihansyönnin ilmastotaakka vastaa 3000 km:n autoilua
- Eläinkunnan tuotteilla enemmän ilmastoa kuormittavia vaiheita

Ruoan elinkaari

Esimerkkejä suuruusluokasta:

- Alkutuotannon osuus ilmastovaikutuksista isoin: 44%
- Kuljetukset 8 %
- Pakkaukset 5 %
- Jätteet 2 %

Ruoka-aine	Ilmastovaikutus CO2-ekv / 1 kg ruokaa
Naudanliha, lammas	15 kg
Juusto	13 kg
Sika, siipikarja	5 kg
Kasvihuonetuotteet talvella	5 kg
Maito	1 kg
kuiva papu	0,7 kg
peruna, juurekset	0,2 kg

Lähde: Envimat-tutkimus (Seppälä yms. 2009)

Kuluttajan keinot

1. Älä heitä ruokaa roskiin
2. Enemmän kasviksia, vähemmän lihaa
à viikoittainen kasvisruokapäivä on hyvä alku
3. Seuraa sesonkeja, syö kausiruokaa

Lisäksi:

- Suosi perunaa ja ohraa riisin sijaan
- Kulje kauppamatkat lihasvoimin
- Hyödynnä lähiluonnon sienet, marjat, yrtit
- Napostele kohtuudella, syö hyvin
- Vältä pakastetuotteita
- Suosi lähiruokaa
- Lajittele biojäte

ILMANKOS ja ruoan ilmasto vaikutusten vähentäminen

- Lihaton tammikuu -tapahtuma
- Ilmastovastuullisen ruoan kokkausillat asukkaille, pidetty Nokialla, Ylöjärvellä, Tampereella (4 kpl) ja Pirkkalassa
- Lähiluonnon yrtit –retket ja hyötyviljelyillat
- Ilmastovastuullisten ostosten kauppakierrokset
- Ilmastoperheiden ruokahävikkimittaus
- Medianäkyvyys
- Kasvisruokaa kotitaloustunneille – työpaja ja jatkoa...

Työpaja tänään

- Päivi Mattila : Kasvisruoan ravintoarvot ja ajankohtaista tuotetietoa
- Kotitaloustunneille soveltuvan kasvisruoan kokkausta
- Ruokailu ja keskustelua

Pohdittavia kysymyksiä:

- Millainen kasvisruoka oppilaille maistuu?
- Toimivatko kokeillut reseptit koulutunneilla?
- Miten työpajoista houkuttelevia opettajille?
- Millaista tietoa/tukea kotitalousopettajat tarvitsevat?

ILMANKOS?

www.ilmankos.fi

Lisätietoja:

www.ilmankos.fi

Leena Karppi

Projektipäällikkö

Ilmankos/ Ekokumppanit Oy

[-leena.karppi@tampere.fi](mailto:leena.karppi@tampere.fi) ja 040 801 6865

